

رایزنی و لابی‌گری در تشکل‌های اقتصادی

راهنمایی برای تشکل‌های اقتصادی

معاونت تشکل‌های اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران
با همکاری
مؤسسه بویشگران عرصه سوم

کتابخانه مرکز پژوهش‌های شرعی اسلامی - قم
شماره ثبت: ۵۸۴
تاریخ: ۱۴۰۲، ۱۳، ۰۲

ترجمه و تألیف: پدram موسوی، هادی حدادی، ابوالفضل وطن پرست
مدیر پروژه: نادر سیف
ناظر علمی: حسین رفعتی
طراحی و گرافیک: ندا کسمائی
تیراژ: ۱۰۰۰ جلد
چاپ: سروش

فهرست مطالب

۱	مقدمه
۳	فصل اول: لابی: چیستی و چرایی؟
۸	تعاریف: حمایت‌گیری‌الابی، قانون‌سیاست عمومی
۱۱	تعاریف کلیدی
۱۲	لابی‌گر کیست؟
۱۳	پرسش اساسی: آیا لابی‌روش مناسبی برای نیل به هدف است؟
۱۵	انواع لابی
۱۶	شباهت‌ها و تفاوت‌های لابی‌گری با چانه‌زنی جمعی
۱۷	روندهای جدید در لابی‌گری
۱۹	فصل دوم: استراتژی‌های لابی‌گری
۲۰	مراحل لابی‌گری
۲۰	استراتژی‌های لابی
۲۷	فصل سوم: تاکتیک‌های لابی‌گری
۳۱	فصل چهارم: اشکال لابی‌گری
۳۳	ملاقات‌چهره‌به‌چهره
۳۴	نکاتی درباره ملاقات شخصی با یک قانون‌گذار
۴۰	نوشتن نامه به قانون‌گذار
۴۳	گواه‌آوری
۴۶	رویدادها

فهرست مطالب

۲۸	نشریه‌ها
۵۰	نامه سرگشاده
۵۱	شکایت با جمع‌آوری امضا
۵۱	نظرسنجی
۵۳	فصل پنجم: برنامه‌ریزی لابی‌گری
۵۳	مراحل لابی‌گری
۶۷	تهیه برنامه عمل
۷۲	نمونه فرم برنامه‌ریزی لابی‌گری
۷۴	برخی نکات درباره لابی‌گری
۷۷	فصل ششم: الزامات لابی‌گری
۷۷	اصول اخلاق برای لابی‌گری
۷۹	ارزیابی لابی‌گر
۸۱	فصل هفتم: نمونه‌هایی از تجارب موفق لابی‌گری
۸۱	نمونه‌ای از یک لابی موفق
۸۴	تجربه انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ آهن ایران
۸۹	منابع

مقدمه

نقش تشکل‌های اقتصادی در مناسبات میان بخش خصوصی و دولت و به تبع آن توسعه اقتصادی کشور، انکارناپذیر است. ولی بررسی نتایج حاصل از مطالعات انجام شده در خصوص وضعیت موجود انجمن‌های کسب و کار در ایران نشان می‌دهد که رهبران تشکل‌های عضو محور و سایر ذی‌نفعان بخش خصوصی در بخش‌های مختلف، با مشکلات متعددی در مسیر تحقق اهداف و تأمین منافع اعضای خود مواجه هستند.

نبود مهارت‌های لازم مبتنی بر اصول حکمرانی خوب، عدم برخورداری از مهارت‌های مورد نیاز برای توسعه‌ی عضویت و نیز نآشنایی با مکانیزم‌های طراحی و ارائه‌ی خدمات مبتنی بر نیاز اعضا، از جمله مهم‌ترین مسائل موجود در تشکل‌های اقتصادی است. این دست چالش‌ها در نهایت می‌تواند منجر به محدود شدن توان تأثیرگذاری تشکل‌ها بر سیاست‌های اقتصادی حوزه‌ی مربوطه شده و ناتوانی آن‌ها را در جلب اعتماد دولت‌ها به منظور تفویض اختیار و ارجاع مسائل تخصصی بخش‌صنعت به تشکل‌های کارفرمایی در پی داشته باشد. همین امر در بلندمدت، با ایجاد تردید نسبت به کارایی و اثربخشی تشکل‌ها، امکان جذب اعضا و همسوسازی مطالبات آن‌ها را با معضل جدی مواجه خواهد کرد که این موضوع در نهایت می‌تواند چرخه‌ای معیوب در نظام تشکلی بخش خصوصی به وجود آورد.

در این میان، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران (اتاق ایران) که براساس قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار، وظیفه ساماندهی تشکل‌ها را به عهده دارد، توانمندسازی نظام انجمنی کشور در جهت ایفای نقش موثرتر بخش خصوصی در سیاست‌گذاری‌ها را هدف‌گذاری و برنامه‌ریزی کرده است. آشنا کردن فعالان اقتصادی با الزامات و ابزارهای مدیریت